

3. cvičení

<http://www.karlin.mff.cuni.cz/~kuncova/>
kytaristka@gmail.com

Teorie

Definice 1 (Konstrukce integrálu). Nechť $D, D' \in S$ a $f : D \rightarrow \mathbb{R}$ je měřitelná funkce. Integrál $\int_D f d\mu$ vybudujeme ve třech krocích. V prvních dvou krocích předpokládáme $D = D'$.

1. Je-li f **nezáporná** měřitelná funkce, definujeme

$$\int_D f d\mu = \sup \left\{ \sum_{j=1}^m \alpha_j \mu(A_j) : \{A_j\} \text{ je rozklad } D, 0 \leq \alpha_j \leq f \text{ na } A_j, j = 1 \dots m \right\}.$$

Součty vyskytující se v předchozím vzorci nazýváme dolními součty k funkci f . Integrál z nezáporné měřitelné funkce je definován vždy, může ovšem nabývat nekonečné hodnoty.

2. V obecném případě, kdy f je měřitelná funkce na D , definujeme

$$\int_D f d\mu = \int_D f^+ d\mu + \int_D f^- d\mu$$

pokud rozdíl v výše má smysl. Pokud

$$\int_D f^+ = \int_D f^- = \infty$$

zůstává integrál funkce f nedefinován.

3. Je-li f měřitelná (přesně: S -měřitelná) funkce na $D' \neq D$ a $\mu(D \setminus D') = 0$, je účelné definovat

$$\int_D f d\mu = \int_{D \cap D'} f d\mu$$

Smysl takového integrálu a výsledek samozřejmě v tom případě nezávisí na volbě D . V některých případech je účelné používat podrobnější zápis. Je-li integrál $\int_D f d\mu$ definován, říkáme též, že *má smysl*, nebo že funkce f *má integrál*. Je-li navíc tento integrál konečné číslo, říkáme, že $\int_D f d\mu$ *konverguje* nebo že f *je integrovatelná*.

Věta 2 (Diskuse vztahu mezi Newtonem a Lebesgueem). Nechť f je spojitá funkce na intervalu (a, b) .

1. Jestliže konverguje Lebesgueův integrál z f od a do b , konverguje i Newtonův a to absolutně.
2. Jestliže Newtonův integrál z f od a do b konverguje absolutně, konverguje i Lebesgueův.
3. Pokud konverguje jak Newtonův tak Lebesgueův, pak mají oba stejnou hodnotu.
4. Jestliže Newtonův integrál z f od a do b konverguje neabsolutně, pak Lebesgueův integrál nemá smysl.

Příklady

1. Určete λ míru množiny

(a) $[0, 1]$

(b) $(0, 1)$

(c) $[2, 6)$

(d) $[0, \infty)$

(e) přímky v \mathbb{R}^2

(f) elipsa v \mathbb{R}^2

(g) paraboloid v \mathbb{R}^3

(h) $\{1\}$

(i) \mathbb{Q}

(j) $\mathbb{Q} \times (\mathbb{R} \setminus \mathbb{Q})$ v \mathbb{R}^2

(k) Cantorovo diskontinuum

2. Najděte příklad množiny A tak, aby $\lambda(A) > 0$, $\text{int } A = \emptyset$

3. Vyšetřete **Lebesgueovy** integrály:

(a) $\int_{-1}^1 \text{sgn } x \, dx$

(b) $\int_{-\infty}^{\infty} x \, dx$

(c) $\int_0^{\infty} \frac{1}{\sqrt[3]{x^3+1}} \, dx$

(d) $\int_{-10}^{10} \frac{1}{x^{\frac{1}{2}}} \, dx$

(e) Dirichletovy funkce přes interval $[0, 1]$

(f) Charakteristické funkce Cantorova diskontinua